

Ministerie van Financiën
t.a.v. de heer ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Datum 2 december 2015
Ons kenmerk SnBa-15113248
Pagina 1 van 5
Betreft Reactie AFM op consultatie
'Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn en
verordening wettelijke controles'

Geachte heer Dijsselbloem, *Bas de Jeroen*

Op 5 november 2015 heeft u het voorontwerp van het Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen (Implementatiebesluit) via internetconsultatie openbaar gemaakt. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) maakt graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op dit consultatiedocument.

De AFM kan zich geheel vinden in de voorgestelde implementatie van Richtlijn nr. 2014/56/EU tot wijziging van Richtlijn nr. 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (wijzigingsrichtlijn) en Verordening (EU) nr. 537/2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (verordening). Tot onze tevredenheid zien we dat eerdere suggesties zijn verwerkt in de voorgestelde teksten. Voor nu beperken we ons tot enkele finale technische aandachtspunten, bestaande uit een paar algemene opmerkingen en enkele detailpunten.

1. Algemene opmerkingen

In artikel III van het Implementatiebesluit worden wijzigingen in het Besluit van 26 juli 2008 tot uitvoering van artikel 41 van Richtlijn nr. 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen nr. 78/660/EEG en nr. 83/349/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen en houdende intrekking van Richtlijn nr. 84/253/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen voorgesteld. In het Implementatiebesluit wordt voorgesteld om dit besluit in het vervolg aan te halen als Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang. De voornaamste opmerkingen van de AFM op het voorgestelde Implementatiebesluit hebben betrekking op de wijzigingen in het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang.

1.1 Terminologie

Op grond van artikel 39 van Richtlijn nr. 2006/43/EG, zoals laatstelijk gewijzigd door de wijzigingsrichtlijn, dienen de lidstaten regels vast te stellen om ervoor te zorgen dat elke organisatie van openbaar belang een auditcomité heeft. Ter implementatie van deze bepaling, worden daarom op grond van artikel 21a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) bij algemene maatregel van bestuur in het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang nadere regels gesteld ten aanzien van de instelling door organisaties van openbaar belang van een auditcomité of een orgaan met gelijksoortige taken.

Omdat zowel in artikel 39 van Richtlijn nr. 2006/43/EG als artikel 21a van de Wta wordt gesproken over de term 'auditcomité', vinden wij het wenselijk dat in de citeertitel en de artikelen van het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang de term 'auditcomité' wordt gehanteerd.

In het voorgestelde artikel 2, eerste en derde lid, van het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang wordt gesproken over de 'leden van het bestuursorgaan die niet belast zijn met het uitvoerend bestuur'. De term 'bestuursorgaan' kan verwarring veroorzaken nu daarmee op grond van artikel 1:1, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt bedoeld een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld of een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed. In het voorgestelde artikel 2 wordt echter bedoeld op het leidinggevende orgaan van de organisatie van openbaar belang, zoals omschreven in artikel 39 van Richtlijn nr. 2006/43/EG. De AFM vindt het om die reden wenselijk dat in het voorgestelde artikel 2 de zinsnede 'niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden van het leidinggevende orgaan' wordt gehanteerd.

1.2 Reikwijdte taak auditcomité

Op grond van artikel 39, zesde lid, onderdeel a, van Richtlijn nr. 2006/43/EG heeft het auditcomité onder meer tot taak het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit in kennis te stellen van het resultaat van de wettelijke controle, en toe te lichten op welke wijze de wettelijke controle heeft bijgedragen tot de integriteit van de financiële verslaglegging en welke rol het auditcomité in dat proces heeft gespeeld.

In het voorgestelde artikel 2, tweede lid, van het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang is deze taak beperkt tot de wettelijke controle van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening. Bij vele organisaties van openbaar belang worden niet alleen wettelijke controles van jaarrekeningen verricht, maar ook wettelijke controles van bijvoorbeeld periodieke staten. Omdat de taakomschrijving in de tekst van de Richtlijn ziet op wettelijke controles in het algemeen, heeft het onze voorkeur om de toevoeging 'van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening' in artikel 2, tweede lid, van het Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang te schrappen.

Datum 2 december 2015
Ons kenmerk SnBa-15113248
Pagina 3 van 5

2. Detailpunten

De AFM heeft de volgende opmerkingen op detailpunten uit het Implementatiebesluit en de bijbehorende nota van toelichting:

2.1 *Wijzigingen Besluit toezicht accountantsorganisaties*

- *Artikel 3, vierde lid:* Naar de mening van de AFM dient in de eerste verwijzing naar artikel 2b te worden verwezen naar onderdelen b tot en met i en j, onder 2°.
- *Artikel 15a, eerste lid, onderdeel a:* Gelet op de eerdere opmerking over terminologie, vindt de AFM het wenselijk dat ook in artikel 15a de term 'auditcomité' in plaats van 'auditcommissie' wordt gehanteerd.
- *Artikel 24, eerste lid, onderdelen b en c:* Omdat het huidige onderdeel c wordt verletterd naar onderdeel d, dient de 'en' aan het einde van het voorgestelde onderdeel b te worden verplaatst naar het einde van het voorgestelde onderdeel c.

2.2 *Wijzigingen Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang*

- *Artikel 2, tweede lid, onderdelen d en f:* De AFM vraagt zich af of het wenselijk en nodig is om in beide onderdelen de volledige naam van de verordening en de opname daarvan in het Publicatieblad op te nemen. In het geconsulteerde wetsvoorstel Implementatiewet richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen wordt in artikel 1, eerste lid, onderdeel q, van de Wta een definitie van de verordening toegevoegd. Wij stellen voor om in artikel 2, tweede lid, onderdelen d en f te verwijzen naar de definitie van de verordening in artikel 1, eerste lid, onderdeel q, van de Wta.
- *Artikel 2, tweede lid, onderdeel e:* De AFM stelt voor om de term 'accountantskantoor' te wijzigen in 'accountantsorganisatie als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet toezicht accountantsorganisaties'.
- *Artikel 2, tweede lid, onderdeel e:* Dit onderdeel strekt ter implementatie van artikel 39, zesde lid, onderdeel e van Richtlijn nr. 2006/43/EG. Daarin is bepaald dat het auditcomité onder meer tot taak heeft de onafhankelijkheid van de wettelijke auditors of auditkantoren te beoordelen en te monitoren overeenkomstig de artikelen 22, 22 bis, 22 ter, 24 bis en 24 ter van deze richtlijn, en artikel 6 van verordening, waarbij vooral wordt nagegaan of de verstrekking van niet-controlediensten aan de gecontroleerde entiteit overeenkomstig artikel 5 van die verordening passend is. Wij vragen ons af waarom in het voorgestelde artikel 2, tweede lid, onderdeel e niet wordt verwezen naar de artikelen die worden genoemd in artikel 39, zesde lid, onderdeel e van de Richtlijn, dan wel de corresponderende artikelen in de Nederlandse wetgeving, en stellen voor de betreffende verwijzingen alsnog op te nemen.

Datum 2 december 2015
Ons kenmerk SnBa-15113248
Pagina 4 van 5

2.3 Nota van toelichting – Artikelsgewijze toelichting

- *Artikel I (wijzigingen Besluit toezicht accountantsorganisaties):*
 - o *Onderdeel H (artikel 12, eerste lid):* Volgens de toelichting dient voorafgaand aan de aanvaarding of verlenging van de opdracht om een wettelijke controle te verrichten worden geëvalueerd of een controle kan worden uitgevoerd. Hiermee wordt bedoeld een beoordeling voorafgaand aan een wettelijke controle. Evalueren wordt in het dagelijks spraakgebruik opgevat als een beoordeling achteraf. Daarom meent de AFM dat in de toelichting bij onderdeel H beter consequent gesproken kan worden van beoordeling in plaats van evaluatie.
 - o *Onderdeel H (artikel 12, tweede lid):* Aangezien het voorgestelde artikel 12, tweede lid, spreekt over een schriftelijke vastlegging, stellen wij voor om in de laatste zin van deze toelichting toe te voegen dat die vastlegging van de beoordeling schriftelijk dient plaats te vinden.
 - o *Onderdeel L (artikel 15a, eerste lid, onderdeel b):* Uit de toelichting blijkt naar onze mening onvoldoende duidelijk in welke situatie een groepsaccountant controlewerkzaamheden dient te evalueren overeenkomstig enerzijds onderdeel b en anderzijds onderdeel c van artikel 27, eerste lid, van Richtlijn nr. 2006/43/EG, alsmede welke werkzaamheden de groepsaccountant dient te verrichten in die evaluatie.
 - o *Onderdeel R (artikel 24 Bta):* Op grond van artikel 24, eerste lid, van het Bta dient een accountantsorganisatie te zorgen voor een vastlegging van een overzicht van de overtredingen van bepaalde bij en krachtens de Wta gestelde regels. In de voorgestelde wijziging van artikel 24, eerste lid, van het Bta worden hieraan kortgezegd toegevoegd overtredingen van de bij of krachtens de artikelen 25 tot en met 31 van de Wta gestelde regels, voor zover dit geen kleine inbreuken betreft. De artikelen 25 tot en met 31 van de Wta zijn gericht tot de externe accountant en zijn niet beboetbaar gesteld. Wij stellen dan ook voor om in de toelichting in de zin ‘Onder kleine inbreuken worden overtredingen verstaan die incidenteel worden begaan en waarbij een boete in de eerste categorie kan worden opgelegd’ het woord ‘en’ te vervangen door ‘en/of’.
 - o *Onderdeel U (artikel 31b Bta):* Tekstuele suggestie om in de een-na-laatste zin te spreken over ‘werkzaam onder verantwoordelijkheid van’.
- *Artikel II (wijzigingen Besluit bestuurlijke boetes financiële sector):*
 - o *Aanhef:* Tekstuele suggestie om het laatste woord uit de aanhef aan te passen naar ‘ondergebracht’.
- *Artikel III (wijzigingen Besluit instelling auditcommissie bij organisaties van openbaar belang):*
 - o *Aanhef:* In de eerste zin wordt het besluit aangeduid als het Besluit auditcommissie. Voorafgaand aan de voorgestelde wijzigingen in het Implementatiebesluit had dit besluit nog geen citeertitel. Daarnaast is de in het Implementatiebesluit voorgestelde citeertitel andersluidend.

Datum 2 december 2015
Ons kenmerk SnBa-15113248
Pagina 5 van 5

Tot slot

Wij zijn te allen tijde bereid verder met u van gedachten te wisselen over dit wetgevingsvoorstel, alsmede over de invulling en interpretatie van enkele voorgestelde normen.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

mr. drs. G.J. Everts RA
Bestuurslid

